

ČÍS. 60.

BOSKOVA LÁHVICE.

BOSC'S FLASCHENBIRNE. — CALEBASSE BOSC.

BOSKOVA LÁHVICE.

Původ a rozšíření.

Hrušek podzimních jest v kultuře velmi mnoho odrůd, ale málo mezi nimi jest takových, jako jest tato. Kdo tuto hrušku vypěstoval, ani z daleka netušil, jak prospěl ovocnářství vůbec. Před drahnou dobou asi byla vypěstována v Belgii neb Francii a v minulém století rozšířena mezi odborníky evropskými. Rozšíření šlo velmi rychle, jest to přirozeno, nebo tak znamenitá odrůda našla ihned mnoho přívrženců. Svrchu uvedený název se uplatnil až v posledním padesátiletí, dříve a ještě dosud tu a tam ji jmenují „cisař Alexandr“, v českých krajích „alexandrovka“.

U nás na Moravě se pěstuje mnoho, viděti ji v zahradách, u silnic, u cest a na jiných místech; říkají jí „žbánky“ nebo „melounka“. Pěstitelé naši hrušku tuto se zálibou pěstují, jenom že ji nevědomky zaměňují za dvě hrušky podobného tvaru a barvy, a to jsou Van Marum a Salisburyho nebo též zvaná princezna Mariana. Prvá se zamlouvá obrovskou velikostí a druhá svojí jakostí, ale žádná z nich se této nevyrovná. V zájmu svém vlastním by tedy každý, kdo hrušně množí a sází, měl přesně toho dbáti, aby volil pravou Boskovu láhvi.

Poloha.

Strom se daří v polohách nižších a středních; čím výše z nižších poloh se posunuje do poloh středních, tím chráněnější místo musí mu býti dopřáno. Jako strom jest způsobilý růsti i v dosti chladných polohách, ale ovoce rodí malé.

Půda.

Půdu má rád teplejší, ne kyprou, hlinitou a dostatečně hlubokou.

Vzrůst.

Vzrůst má prostřední, koruna jeho jest vysoká, jehlancovitá; z mládí rostou větve v ostřejším, později v tupějším sklonu, ale koruna podržuje ve stáří vždy svůj tvar. Kmen jakož i větve jsou zdravé, prostředně silné a kostra korunová není hustá. Letorosty jsou dlouhé, prostředně silné, mají silné pupeny a barva jejich jest hnědá a nažloutlá. Krátkých větviček plodonosných nenasazuje mnoho, slabých větviček mívá dost, ale tyto se těžko proměňují v plodonosné. List má velký, lesklý, světlózelený, hladký, vejčitého tvaru s neozubenou obrubou. Ve školce roste

SUCHÝ, František, *Moravské ovoce*, 1. vyd. Brno: Český odbor zemědělské rady pro Markrabství moravské, 1907.
 příměření, netvoří zvlášť silné kměny, ale dostací to, aby nemusel býti
 pěstován mezišlechtěním. U tvarů zákrskových neroste dobře na kdouli
 a toť popudem, že se šlechtí aspoň pro tvary větší, jako jest jehlanec a
 zákrsek keřovitý na obyčejné pláně.

Úrodnost z mládí není nejlepší, tu a tam několik plodů přinese, a
 teprve asi po 10. roce po vysazení počnou vysokokmeny a polokmeny
 roditi pravidelněji.

Vysazuje se do zahrad domácích, štěpnic otevřených, polí, na ná-
 městí a návsi; v chráněných místech jest též způsobitou pro osázení
 cest a silnic.

Stanoviště.

Pěstuje se s nejlepším prospěchem jako vysokokmen, polokmen,
 jehlanec obyčejný a zákrsek keřovitý; palmety neb kordony se dobře
 neosvědčují.

Tvar stromu.

Ovoce rodí velké, tvaru láhvicovitého neb hruškovitého, pravidel-
 ného a úhledného, povrch jest zejména u plodů větších, nerovný, hrbol-
 kovitý.

Kalich má otevřený, malý a vězí v malé prohlubince; obkališí jest
 hrbolkovité neb hladké.

Kalich.

Stopka jest dlouhá, dosti silná, dřevnatá, hnědá a prodlužuje se bez
 dŕlku z dužniny aneb sedí v nepatrné prohlubince.

Stopka.

Základní barva této hrušky jest předem světle zelená, jest však
 kryta úplně jemnou rzí, teprve při úplném uzrání proráží kožený povlak
 zlatožlutě a plod nabývá zvláštní hnědopomerančové barvy; červeň
 úplně chybí. Slupka jest velmi jemná a jen intensivnější rezivost jí dodává
 drsnosti. Rezivost dodává této odrůdě při jejím tvaru zvláštního půvabu a
 možná, že kdyby nebyla kožená, neměla by takový odbyt na trhu.

Barva.

Dužninu má jemnou, velmi šťávnatou, máslovitou, chuti sladké,
 melounovité, barvy bílé, jemně nažloutlé. Při největší jemnosti jest přece
 dužnina dosti tuhá a netrpí poškozením jako jí podobné odrůdy.

Dužnina.

Uzrává počátkem října postupně až do listopadu, v teplých, suchých
 letech uzrává mnohem dříve než v letech mokrých a chladných. Z hor-
 natějších, chladnějších krajů dá se udržeti v chladném sklepe přes 15.
 listopad. Česati se má opatrně se stopkami a sice také asi 10 dní před
 zráním a dá se na dozrání do sklepa neb komory, odkud se pak postupně
 dodává na trh. Obchodníci severních měst jí dají ještě o několik dní dříve
 česati, poněvadž se jedná o dalekou dopravu. Hrušky tyto, aniž by vadly,
 také dozrají, ale nemají nikdy té pikantní chuti, jako když se ponechají na
 stromě úplně vyvinouti. Hruška tato, když se urodí, úplně ovládá pod-
 zimní ovocné trhy. Z našich krajů se vyváží do Německa a Ruska a
 jsou důkazy, že se dovážela až do Cařihradu. Odbyt na trzích má takový,
 že ještě nikdy tohoto ovoce i při silných úrodách nebylo dosti. Při přimě-
 řeném obalu snese i delší dopravu a proto se stala hlavní evropskou ob-
 chodní odrůdou.

Dozrání
a česání.

SUCHÝ, František. Moravské ovoce. 1. vyd. Brno: Český odbor zemědělské rady pro Markrabství moravské, 1907.

BOSKOVA LÁHVICE.